

REKENING EN VERANTWOORDING 2023 (5783-5784)
NEDERLANDS-ISRAËLIETISCHE HOOFDSYNAGOGE
Amsterdam

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
Bestuursverslag	3
Balans per 31 december 2023	13
Exploitatierekening (categoriale indeling)	15
Toelichting op de rekening en verantwoording	17
Toelichting op de balans	22
Exploitatierekening (functionele) indeling	31
Toelichting op de exploitatierekening	32
Overige gegevens	38
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	39
Bijlagen:	
I. Samenstelling bestuur	44
II. Specificatie gebouwen en terreinen	45
III. Specificatie effecten	46
IV. Amsterdamse Akademie voor Jodendom	47

BESTUURSVERSLAG NIHS AMSTERDAM 2023

Voor u ligt het jaarverslag 2023 inclusief jaarrekening, van de Joodse Gemeente Amsterdam (NIHS).

SAMENSTELLING BESTUUR

Het huidige bestuur is op 20 juli 2023 benoemd. Het bestaat uit: Sidney Bialystock (voorzitter), Micha Moses (vicevoorzitter), Jehoeda Schächter (1e penningmeester), Jigal Markuszower (2e penningmeester) en Naomi Elzas (lid)

PORTEFEUILLEVERDELING

- Externe contacten, inclusief NIK: Sidney Bialystock
- Financiën: Jehoeda Schächter en Jigal Markuszower
- Infrastructuur (Gebouwen & Begraafplaatsen): Jigal Markuszower en Sidney Bialystock
- Onderwijs: Naomi Elzas en Sidney Bialystock
- Organisatorische vernieuwing: Micha Moses en Sidney Bialystock
- Personeel & Organisatie: Naomi Elzas en Sidney Bialystock
- Rabbinaat: Jehoeda Schächter, Micha Moses en Sidney Bialystock
- Sjoelgemeenschappen: ieder 2 Sjoelgemeenschappen
- SOPA: Jigal Markuszower
- Veiligheid: Jigal Markuszower en Sidney Bialystock

SJOELRABBIJNEN EN BESTUURSLEDEN

AMOS	– Rabbijn Menachem Sebbag	Jigal Markuszower
Amstelland	– geen eigen sjoelrabbijn	Naomi Elzas
Amstelveen	– Rabbijn Hans Groenewoudt	Jehoeda Schächter
Beth Shalom	– geen eigen sjoelrabbijn	Jehoeda Schächter
Gerard Dou	– Rabbijn Yitschak Pinkovitch	Micha Moses
JCC	– Rabbijn Eli Bialoglowski z”l (tot 11 mei 2024)	Sidney Bialystock
Kahal Chassidim	– Rabbijn Simcho Stanton	Sidney Bialystock
Lekstraat	– Rabbijn Yoram Banet	Naomi Elzas
RAS	– geen eigen sjoelrabbijn	Jigal Markuszower
West	– geen eigen sjoelrabbijn	Micha Moses

ALGEMEEN

Het bestuur is pas medio juli 2023 aangetreden en de begroting van 2023 is nog door het vorige bestuur opgesteld.

Na de coronajaren, waarin onze community niet fysiek bij elkaar kon komen en wij speciale activiteiten via Zoom-meetings hebben aangeboden, was 2023 ook weer een speciaal jaar. Na de oorlog in Oekraïne, waardoor de energieprijzen door het dak schoten, was 7 oktober 2023 een ommekeer in ons denken en handelen. Wij zijn direct gestart met allerlei solidariteitsbijeenkomsten, om onze gemeenschap te ondersteunen en om steun te vragen van de overheid ten aanzien van Israël. Na een aantal weken al zagen we deze steun afbrokkelen en het antisemitisme toenemen.

Het aantal leden is stabiel gebleven op 2.108. Het aantal financiële eenheden is licht gestegen met 2,7% tot 1.147. Gemiddelde opleg per financiële eenheid is stabiel gebleven.

SOPA/Activiteiten

In 2023 zijn er veel activiteiten georganiseerd: sjoeriem, koffieochtenden, Eat & Meat en grote evenementen. Wel hebben we veelal de samenwerking gezocht met andere partijen om de kosten te kunnen delen. Vanaf 7 oktober hebben wij de zalen van het JCC opengesteld voor allerlei Joodse of met ons verbonden organisaties voor solidariteitsbijeenkomsten waarbij NIHS mede-sponsor was. Ook is het aantal contactmomenten, met name met doelgroep 67+, vanaf dat moment geïntensiveerd met maandelijkse koffieochtenden met externe sprekers. Daarnaast heeft Rabbijn Katz in het kader van SOPA vele huisbezoeken afgelegd.

Onderwijs

Onderwijs is een kernactiviteit van de NIHS. Na het stopzetten van het onderwijsprogramma van de NIHS in 2014 zijn er vele individuele initiatieven ontstaan. In 2018 zijn wij weer gestart met zondagochtendonderwijs en het blijkt moeilijk om een grote groep qua onderwijs weer aan ons te binden. Met een goed onderwijsprogramma, in combinatie met activiteiten rond de Joodse Feestdagen en activiteiten op social media, zullen we hierin slagen. We zullen ons op marketinggebied beter moeten onderscheiden.

Rabbinaat

Ons Rabbinaat bestaat uit Av Beth Din en eindverantwoordelijke Rabbijn Wolff; Rabbijn Katz, verantwoordelijk voor kasjroet, eroev en sociaal pastoraal werk; Rabbijn Groenewoudt, secretaris en daarnaast verantwoordelijk voor gioeriem; Rabbijn Stanton ondersteunt het Rabbinaat, vooral met het Beth Din. De twee laatstgenoemde rabbijnen zijn ook sjoelrabbijn en vanuit die hoedanigheid ook zichtbaar voor een aantal van onze leden. Rabbijn Katz bezocht regelmatig diverse sjoels en gaf acte de présence vanuit de Amsterdamse en nationale samenleving. Vanuit die hoedanigheid was hij ook zichtbaar voor onze leden.

Kasjroet/Sjechieta

De Joodse Gemeente heeft in de keten van de vleesvoorziening een full time sjocheet (ritueel slachter) en een toezichthouder in dienst. Ons Rabbinaat ondersteunt deze activiteit. De inkomsten uit de retributies dekken echter al jarenlang niet de kosten. Een gezond exportvolume is noodzakelijk om deze activiteit kostenneutraal uit te voeren. Door een verouderd productieproces bij de slager en te hoge prijzen is het exportvolume steeds verder gedaald. Hierdoor slaat de balans steeds verder negatief door, hetgeen niet in het voordeel is van onze kehilla. *Helaas is slagerij Marcus in 2024 failliet gegaan. Wij onderzoeken momenteel de mogelijkheden voor een goede en betaalbare vleesvoorziening.*

Personeel

Er is een externe vertrouwenspersoon benoemd bij wie de NIHS-medewerkers terecht kunnen in geval van ongewenst gedrag dat niet op de werkvloer kan worden opgelost. Er wordt gewerkt aan een update van de Personeelsgids en aan een Gedragscode, die medio 2024 klaar zullen zijn.

Gebouwen

JCC

Direct na aantreden van het nieuwe bestuur is een start gemaakt met de verkoop van het JCC aan de Van der Boechorststraat. Lekkages ten gevolge van achterstallig onderhoud moesten eerst worden opgelost om het pand verkooprijp te maken. Het pand is te groot en niet energiezuinig. Daarnaast vinden er op sjabbat en feestdagen al geen sjoeldiensten meer plaats en is het pand aangewezen als gemeentelijk monument, waardoor de verkoopmogelijkheden worden beperkt. *In mei 2024 is het JCC pand verkocht.*

Merckenburg 1

Voor zowel sjoelgemeenschap JCC/Buitenveldert als Kehal Chassidiem is gekeken om vanuit efficiency-overwegingen hun sjoeldiensten voortaan in één gebouw te laten plaatsvinden. Met de eigenaar van Merckenburg 1 (huidige locatie van Kehal Chassidiem) en de beide sjoelgemeenschappen zijn in 2023 gesprekken gestart; we hopen die in 2024 af te ronden.

Algemeen

Privacy

De NIHS heeft een privacyreglement opgesteld conform de AVG. Dit is te vinden op www.nihs.nl. Ook zijn er verwerkersovereenkomsten met de sjoels gesloten voor de levering van persoonsgegevens van de NIHS aan de sjoels.

Beleggingen

Ten aanzien van het belegd vermogen gelden de volgende restricties:

- De NIHS streeft een maatschappelijk verantwoord beleggingsbeleid na.
- Het vermogen van de NIHS dient te allen tijde belegd te zijn in liquide beleggingen. Bij normale marktomstandigheden moet de portefeuille binnen vijf werkdagen kunnen worden geliquideerd.
- NIHS belegt niet in beleggingen die zich uitsluitend richten op de regio's Midden-Oosten en Noord-Afrika. Beleggingen die zich richten op de regio Israël zijn wel toegestaan.
- Leningen ter financiering van de beleggingsportefeuille of structurele debetstand zijn niet toegestaan.
- Er mag belegd worden in collectieve beleggingen (ETF's, indexfondsen en Beleggingsfondsen). Ten aanzien van de aandelen en alternatieve beleggingen gelden de volgende restricties:
 - NIHS belegt niet direct in individuele beleggingen;
 - NIHS belegt niet direct in financiële derivaten;
 - NIHS belegt niet in hedgefondsen;
- Voor onroerend-goedbeleggingen geldt een maximale grens van 10% van het belegd vermogen.

Ten aanzien van de obligaties en liquiditeiten gelden de volgende restricties;

- NIHS belegt voor wat betreft de individuele obligaties uitsluitend in individuele staatsobligaties, obligaties van supranationale instellingen en semi-staatsobligaties met rating van Standard&Poor's van tenminste A- (variërend van A-, A, A+, AA-, AA, AA+ en AAA) of een rating van Moody's van tenminste A3 (variërend van A3, A2, A1, Aa3, Aa2, Aa1 en Aaa) of een rating van Fitch van tenminste A- (variërend van A-, A, A+, AA-, AA, AA+ en AAA);
- Voor de invulling van bedrijfs- of staatsleningen in de portefeuille, mag gebruik worden gemaakt van beleggingen door middel van beleggingsinstellingen (fondsen voor gemene rekening en beleggingsmaatschappijen) die beleggen in verschillende bedrijfs- en staatsfinancieringen van verschillende uitgevende instellingen en landen;
- Voor High Yield obligaties en Opkomende Markten obligaties geldt een gezamenlijke maximale grens van 10% van het belegd vermogen;
- NIHS belegt uitsluitend in instrumenten met een euronotering. In geval van grote geplande uitgaven, zoals de aankoop van onroerend goed, kan besloten worden een deel van het vermogen liquide te maken en buiten de Asset Allocatie te houden.
- Afwijken van de bandbreedtes is in beginsel zonder vooroverleg niet toegestaan.

FINANCIEEL

Resultaat bedrijfsvoering NIHS 2023 voor opbrengst beleggingen € -1.079.784 negatief

Over 2023 heeft de NIHS een negatief resultaat bedrijfsvoering behaald van € 1.079.784 (exclusief beleggingsinkomsten en onttrekkingen bestemmingsfondsen/reserves, zie blz. 15 - 16). Dit is slechter dan het voor 2023 begrote tekort van. € -990.958. Belangrijkste redenen zijn lagere opbrengsten inkoop grafelden en Kerkelijke Bijdrage, hogere energiekosten, kosten voorziening i.v.m. faillissement Marcus en hogere onderhoudskosten. Belangrijkste meevallers waren lagere personeelskosten, lagere afschrijvingskosten gebouwen en lagere uitgaven outreach/activiteiten.

Beleggingsresultaat - opbrengst financiële activa en koersresultaat € 1.647.371 positief

De invloed op het resultaat van het koersresultaat was in 2023 opnieuw groot. Het wereldwijde herstel van de beurs, na de ineensloring in 2022, heeft een grote positieve invloed op ons vermogen gehad. Bewust is gekozen om een deel van de beleggingsopbrengsten te gebruiken als dekking voor de normale bedrijfsvoering en een deel van de opbrengst via een dividendstelsel uit te keren aan de sjoelgemeenschappen. Om de impact van de 'dividend'-uitkering op het vermogen te mitigeren, is het de bedoeling de hoogte van het 'dividend' deels te laten meebewegen met de vermogensontwikkeling en vast te stellen op tussen 1,5% en 3,5% per jaar, volgens de in de tabel opgenomen staffel. Zakt het vermogen te hard, dan loopt het uitkeringspercentage terug en omgekeerd.

Vrij belegd vermogen	Te besteden 'dividend' op jaarbasis te berekenen over totaal vrij belegd vermogen	Totaal beschikbaar per jaar in € 1.000
< € 7 miljoen	1,5 %	Maximaal 105
€ 7 – 9 miljoen	2,0 %	140 – 180
€ 9 – 11 miljoen	2,5 %	225 – 275
€ 11 -14 miljoen	3,0 %	330 – 420
Vanaf € 14 miljoen	3,5 %	Minimaal 490

Nettoresultaat over 2023 volgens de jaarrekening € 518.407 positief

Rekening houdend met de behaalde beleggingsresultaten en buitengewone kosten en opbrengsten werd door de NIHS uiteindelijk een positief resultaat over 2023 van € 518.407 behaald, dat na resultaatverdeling voor netto € 268.723 is onttrokken aan bestemmingsreserves en -fondsen en voor € 787.130 is toegevoegd aan de vrije reserves.

Financiële samenvatting resultaat 2023

- € 68.161 minder ontvangen dan begroot
- € 20.665 meer uitgegeven dan begroot
- Resultaat financiële activa € 35.541 lager dan begroot
- Een tekort van € 899.375 is gerealiseerd op de bedrijfsvoering na resultaat financiële activa terwijl een tekort van € 775.008 was begroot
- Bijzondere kosten en opbrengsten excl. koersresultaat bedroegen in totaal € 49.200 en hadden voornamelijk betrekking op afboeking investering toekomstige bouw/verbouw JCC
- Een positief koersresultaat op de beleggingen (effecten) van € 1.466.982 werd gerealiseerd

ONTWIKKELING WERKKAPITAAL

Het onderstaande overzicht geeft een beeld van de ontwikkeling van de liquiditeitspositie ultimo het verslagjaar:

	2023		2022	
	€	€	€	€
Beschikbaar op lange termijn				
Eigen vermogen	11.324.156		10.537.026	
Voorzieningen	162.635		140.656	
Langlopende schulden	541.472		552.435	
		12.028.263		11.230.117
Vastgelegd op lange termijn				
Materiële vaste activa	1.633.140		1.838.390	
Financiële vaste activa	54.991		54.991	
Beleggingen	11.654.727		11.085.050	
		13.342.858		12.978.431
Werkkapitaal		-1.314.595		-1.748.314

Het werkkapitaal is een maatstaf voor de liquiditeit van een organisatie. Het werkkapitaal is het deel van het op lange termijn beschikbare vermogen dat beschikbaar is voor financiering van vlottende activa en geeft een indruk van de mate waarin de organisatie in staat is aan haar lopende financiële verplichtingen te voldoen.

De uit deze opstelling blijken de toename in 2023 van het werkkapitaal van € 433.719 is als volgt te specificeren:

	€
Hogere liquide middelen	46.485
Hoger saldo vorderingen	91.229
	137.714
Lagere bestemmingsreserve	70.582
Lagere bestemmingsfondsen	198.141
Lagere kortlopende schulden	27.277
Toename werkkapitaal	433.714

LIQUIDITEIT, SOLVABILITEIT EN RENTABILITEIT

De liquiditeit geeft de mate aan waarin de NIHS in staat is op korte termijn aan haar verplichtingen te voldoen. De mate waarin de NIHS in staat is op langere termijn aan haar verplichtingen te voldoen, wordt weergegeven door de solvabiliteit. Het rendement dat de NIHS met haar vermogen heeft behaald, komt tot uitdrukking in de rentabiliteit.

	2023	2022	2021	2020
	%	%	%	%
Liquiditeit (excl. beleggingsliq) ¹	261	200	140	210
Solvabiliteit ²	1.392	1.322	1.505	1.377
Rentabiliteit ³	4,3	-22,7	6,3	-2,9

¹ De meest gebruikte methode om de liquiditeit te berekenen is de **current ratio**. In tegenstelling tot het werkkapitaal (in euro's) is de current ratio een relatief getal (percentage). Het voordeel hiervan is dat de uitkomst van de berekening gebruikt kan worden om met andere te **vergelijken**. Omdat de current ratio door vele organisaties wordt gebruikt, is er door de jaren heen een **vuistregel** ontstaan. De vuistregel is dat een current ratio van **200 (of hoger)** goed is; bij 200 of hoger is de organisatie in elk geval absoluut veilig.

² Door middel van de solvabiliteit wordt gekeken of een organisatie bij opheffing in staat is om op korte en lange termijn aan haar schulden te voldoen. Van iedere € 13.92 is € 1 geleend, wat inhoudt dat de NIHS zeer solvabel is.

³ De rentabiliteit geeft de winstgevendheid aan. Een voldoende resultaat is van belang om in stand te blijven, te blijven investeren en een financiële buffer op te bouwen. Bij de rentabiliteit wordt gekeken hoe het gerealiseerde resultaat (resultaat uit normale bedrijfsvoering plus koersresultaat) in verhouding staat tot het vermogen dat aanwezig is, met andere woorden: hoe is het resultaat dat wordt gemaakt met een euro vermogen. De ratio laat zien of het gebruikte vermogen effectief wordt gebruikt.

Het negatieve resultaat versus begroting wordt veroorzaakt door:

- Meer kosten t.o.v. begroting op normale bedrijfsvoering (afgerond op duizenden euro's)
(-=meer kosten, + is minder kosten)

Omschrijving	Bedrag
Hogere energiekosten	-136
Hogere algemene organisatiekosten vnl i.v.m. kosten voorziening voor faillissement slagerij Marcus	-54
Hogere lasten gebouw	-40
Hogere automatiseringskosten	-25
Hogere algemeen specifieke kosten	-16
Hogere vervoerskosten i.v.m. slacht Italië	-13
Overig	-7
Lagere personeelskosten en assistentie extern	+144
Lagere afschrijving gebouwen	+77
Lagere activiteitenkosten	+34
Lagere kosten publiciteit	+15
Totaal hogere kosten op normale bedrijfsvoering	-21

- Minder inkomsten t.o.v. begroting (afgerond op duizenden euro's)
(+=meer inkomsten, - is minder inkomsten)

Omschrijving	Bedrag
Lagere inkomsten begrafeniswezen	-66
Lagere inkomsten Kerkelijke Bijdrage	-43
Hogere inkomsten kasjroet	+45
Overig	-4
Totaal lagere inkomsten	-68

- Overzicht t.o.v. begroting (afgerond op duizenden euro's)

Omschrijving	Bedrag
Verlies volgens begroting	-575
Hogere kosten op normale bedrijfsvoering	-21
Lagere opbrengsten op normale bedrijfsvoering	-68
Exploitatietekort	-664
Bijzondere bedrijfsprocessen	+1.182
Totaal voordelig resultaat	+518

Begroting 2024

Voor 2024 is een resultaat uit normale bedrijfsuitoefening, inclusief beleggingsopbrengsten begroot op € -149.857

	<u>Begroot 2024</u>	<u>Werkelijk 2023</u> €	<u>Begroot 2023</u>	<u>Werkelijk 2022</u> €
Totaal opbrengsten (Specificatie per kostenplaats blz 31)	1.440.044	1.219.019	1.287.180	1.187.050
<i>Specificatie per kostensoort:</i>				
Personele kosten	976.165	883.991	1.014.458	998.624
Organisatiekosten	162.570	257.576	176.070	209.618
Specifieke kosten	92.800	122.317	116.850	105.671
Huisvestingskosten	623.729	862.189	755.960	510.898
Outreach	40.000	41.366	75.000	77.566
Sjoelgemeenschappen	154.781	131.364	139.800	225.404
Totaal uitgaven	2.050.045	2.298.803	2.278.138	2.127.781
Resultaat voor opbrengst beleggingen	-610.001	-1.079.784	-990.958	-940.731
Opbrengsten financiële activa, na kosten (excl. Koersres.)	150.144	180.409	215.950	211.581
RESULTAAT NORMALE BEDRIJFSVOERING	-460.001	-899.375	-775.008	-729.150
NIK	-	26.240	-	42.200
Subsidies t.b.v. restauratie RAS	-	-	-	57.500
Restauratiekosten RAS	-	-	-	-39.110
Restauratiekosten Muiderberg	-	-	-	-146.489
Subsidies	-	513	-	-
Vrijval Reservering Nieuwbouw JCC	-	-75.953	-	-
Koersresultaat/herwaardering	310.000	1.466.982	200.000	-2.140.418
RESULTAAT	-149.857	518.407	-575.008	-2.955.467

BELEIDSVOORNEMENS VAN HET BESTUUR VOOR 2024

Uitgangspunten

- De begroting voor 2024 laat nog steeds een tekort zien. Wel is het tekort drastisch teruggedrongen. Voor 2025 is het doel om de begroting neutraal te krijgen. Maar de kosten van het in stand houden van het minimum aan centrale religieuze voorzieningen zoals begrafeniswezen, mikwe, kasjroet en eroev zijn en blijven hoog; hetzelfde geldt voor de sjoelgerelateerde kosten.
- De ledeninkomsten zullen met ons huidige ledenbestand slechts met inflatie stijgen en door vergrijzing zelfs licht dalen. Voor ledenwerving zal een alternatief aanbod moeten worden ontwikkeld waardoor wij nieuwe leden kunnen werven zonder dat dit ten koste gaat van onze huidige inkomsten. Te denken valt aan een gedifferentieerd aanbod (menukaart).
- Doel is kostenbeheersing, zodat we op termijn onze kernactiviteiten en het financieren van de activiteiten van de sjoelgemeenschappen grotendeels vanuit de opbrengsten van ons vermogen kunnen financieren, aangevuld met de inkomsten uit de ledenbijdrage (KB) en de opbrengsten van onze dienstverlening (mikwe-inkomsten, grafgeld etc.) Wij vragen de Raad van Toezicht om dit beleid te ondersteunen en voor de lange termijn te borgen, zodat ook een volgend bestuur gehouden is aan dit langetermijnbeleid.
- We gaan de kosten voor aanvullende diensten voor onze leden verder onder de loep nemen en daar waar mogelijk verlagen of zelfs afschaffen (denk aan jaarlijkse kosten voor grafreserveringen enz.)
- De loonkosten zijn in 2023 behoorlijk gedaald ten opzichte van 2022. Deze kostendaling wordt echter teniet gedaan door de toegenomen energiekosten van onze relatief energie-onzuinige gebouwen. De gestegen energiekosten als gevolg van de oorlog in Oekraïne zijn hiervan de oorzaak. Voor 2024 hebben we een nieuw energiecontract afgesloten met aanmerkelijk lagere tarieven.
- Doel is het versterken van de organisatie door van de NIHS een zelfredzame organisatie te maken zonder dat dit extra FTE's kost (kwaliteitsslag). En er moet een verdere automatiseringsslag worden gemaakt in zowel leden- als financiële administratie.
- De kosten van ons Rabbinaat zullen zoveel mogelijk in lijn moeten worden gebracht met de inkomsten (o.a. uit kasjroet, rabbinale verklaringen en Beth Din). We zullen kritisch moeten gaan kijken welke rabbinale diensten in het belang zijn van onze leden.
- Helaas is slagerij Marcus in 2024 failliet gegaan. Er moet een structurele oplossing komen voor het grote tekort op de vleesvoorziening. Wij onderzoeken momenteel de mogelijkheden voor een goede en betaalbare vleesvoorziening, met een lokale slagerij en groothandel.
- De NIHS zal zich beperken tot de kernactiviteiten die centraal efficiënter geregeld kunnen worden dan per sjoel. Deze activiteiten zullen samen met de sjoelgemeenschappen worden vastgesteld. Waar nodig zal de NIHS de sjoels ondersteunen, met name in het bereiken van leden die momenteel niet of niet regelmatig naar sjoel komen.
- Evenementen horen voornamelijk thuis bij de sjoelgemeenschappen. De NIHS zal per jaar maximaal 2 overkoepelende evenementen organiseren, dit nadrukkelijk in nauwe samenwerking met onze sjoelgemeenschappen.
- Voor de lange termijn zal onderzoek moeten worden gedaan naar samenwerking met andere Joodse organisaties om bepaalde backofficeactiviteiten en/of andere zaken te delen. De meest voor de hand liggende organisaties zijn het NIK en andere Joodse Gemeenten zoals Rotterdam en Den Haag. Ook samenwerking met andere Joodse organisaties is niet uitgesloten. Eventueel kan via Maror het herstructureringsfonds hiervoor worden aangesproken.

- **SJOELS**

- De **RAS** is ons visitekaartje en heeft daarnaast een monumentenstatus. Qua onderhoud trekt dit een behoorlijke wissel op onze begroting. Het pand is gerenoveerd. We gaan onderzoeken of het gebouw naast de sjoelfunctie ook een museumfunctie kan krijgen. Als dat zo is, dan komen de kosten van onderhoud deels bij de overheid te liggen.
- **Sjoel Amstelveen**: na de verkoop van het JCC zal er behoefte ontstaan aan een nieuw Joods Cultureel Centrum (JCC). De meest logische locatie hiervoor is de plek waar de NIHS is gevestigd: Sjoel Amstelveen. Samen met projectontwikkelaars wordt gekeken naar de mogelijkheden.

Voorgesteld besluit

Wij stellen u thans voor het volgende besluit te nemen:

"De Raad van Toezicht der Nederlands-Israëlitische Hoofdsynagoge te Amsterdam, gelet op art 5.2.2.1 sub g en h van het Reglement 2022, goed te keuren:

- a. de Rekening en Verantwoording van het Bestuur over het jaar 2023 volgens de overgelegde specificatie in ontvangsten groot € 2.898.898 en in uitgaven groot € 2.380.492 en aldus aangevende een overschot van € 518.407*
- b. de Balans van de Hoofdsynagoge per 31 december 2023 volgens de overgelegde specificatie met een totaalstelling van € 14.161.260 en een vermeerdering van het de vrije reserve in het Eigen Vermogen met € 787.130 t.o.v. 2022.*

Amsterdam, 16 september 2023 /13 Elloel 5784

Sidney Bialystock,
Voorzitter

Jehoeda Schächter,
Penningmeester

**BALANS PER 31 DECEMBER
(NA RESULTAATBESTEMMING)**

ACTIEF	Nt.	<u>2023</u>		<u>2022</u>	
		€	€	€	€
VASTE ACTIVA					
MATERIËLE VASTE ACTIVA					
Gebouwen en terreinen	1	1.580.647		1.770.394	
Inventarissen en Automatisering	2	<u>52.493</u>		<u>67.996</u>	
			1.633.140		1.838.390
FINANCIËLE VASTE ACTIVA					
Leningen	3	53.546		53.546	
Overige		<u>1.445</u>		<u>1.445</u>	
			54.991		54.991
VLOTTENDE ACTIVA					
VORDERINGEN					
Maror/SIM	4	67.971		107.646	
Heffingen	5	343.427		272.111	
Diverse debiteuren	6	125.146		104.204	
Overige vorderingen	7	<u>66.166</u>		<u>27.520</u>	
			602.710		511.481
EFFECTEN	8		11.654.727		11.085.050
LIQUIDE MIDDELEN	9		215.692		169.207
			<u>14.161.260</u>		<u>13.659.119</u>

**BALANS PER 31 DECEMBER
(NA RESULTAATBESTEMMING)**

PASSIEF	Nt.	2023		2022	
		€	€	€	€
EIGEN VERMOGEN	10				
<i><u>Vrije reserve</u></i>					
Kapitaal		11.324.156		10.537.026	
			11.324.156		10.537.026
<i><u>Bestemmingsreserve</u></i>					
Gewijde voorwerpen		2.287		2.287	
Flora Roeper Stichting		128.393		128.393	
Aankoop/bouw Amstelveen		255.709		326.291	
			386.389		456.971
<i><u>Bestemmingsfonds</u></i>					
SIM		67.971		91.720	
Grafonderhoud eeuwigdurend		1.277.386		1.304.290	
Baar-Salfeld		88.120		88.120	
Sjoelgemeenschappen		0		147.488	
			1.433.477		1.631.618
			13.144.022		12.625.615
VOORZIENINGEN					
Groot onderhoud	11	162.635		140.656	
			162.635		140.656
LANGLOPENDE SCHULDEN					
Grafonderhoud beperkt recht	12	244.665		238.293	
Lening Nationaal					
Restauratiefonds	13	69.917		87.252	
Hypotheek o/g	14	226.890		226.890	
			541.472		552.435
KORTLOPENDE SCHULDEN					
Diverse crediteuren		35.560		70.623	
Overige schulden	15	277.571		269.790	
			313.131		340.413
			14.161.260		13.659.119

EXPLOITATIEREKENING (CATEGORIAAL) OVER HET JAAR 2022/5782-5783

	Nt.	<u>Werkelijk 2023</u>	<u>Begroot 2023</u>	<u>Werkelijk 2022</u>
		€	€	€
Totaal opbrengsten (Specificatie per kostenplaats blz 31)	16	1.219.019	1.287.180	1.187.050
<i>Specificatie per kostensoort:</i>				
Personele kosten	17	883.991	1.014.458	998.624
Organisatiekosten	18	257.576	176.070	209.618
Specifieke kosten	19	122.317	116.850	105.671
Huisvestingskosten	20	862.189	755.960	510.898
Outreach	16	41.366	75.000	77.566
Sjoelgemeenschappen		131.364	139.800	225.404
Totaal kosten		2.298.803	2.278.138	2.127.781
Resultaat voor opbrengst beleggingen		-1.079.784	-990.958	-940.731
Opbrengsten financiële activa, na kosten	22	180.409	215.950	211.581
RESULTAAT NORMALE BEDRIJFSVOERING		-899.375	-775.008	-729.150
NIK		26.240	-	42.200
Subsidies t.b.v. restauratie RAS		-	-	57.500
Restauratiekosten RAS		-	-	-39.110
Restauratiekosten Muiderberg		-	-	-146.489
Koersresultaat/herwaardering	22	1.466.982	200.000	-2.140.418
Subsidies		513	-	-
Afboeking investering toekomstige bouw/verbouw JCC		-75.953	-	-
RESULTAAT		518.407	-575.008	-2.955.467

Het resultaat is als volgt toegerekend:

	Werkelijk 2023	Werkelijk 2022
€	€	
Toevoeging/onttrekking aan vrije reserves	787.130	-2.514.276
Onttrekking aan bestemmingsreserve restaurant/achterstallig onderhoud	-	-109.350
Onttrekking aan bestemmingsreserve JCC Amstelveen	-70.582	-70.582
Onttrekking aan bestemmingsfonds Maror/SIM	-23.749	-23.749
Onttrekking aan bestemmingsfonds Grafonderhoud eeuwigdurend recht	-26.904	-26.684
Onttrekking aan bestemmingsfonds Sjoelgemeenschappen	-147.488	-210.826
	<u>518.407</u>	<u>-2.955.467</u>

TOELICHTING OP DE REKENING EN VERANTWOORDING

Algemeen

De Nederlands-Israëlitische Hoofdsynagoge (NIHS), gevestigd te Amstelveen, Max Havelaarlaan 435 (tot 1 mei 2024 gevestigd te Amsterdam, Van der Boechorststraat 26), is een kerkgenootschap. Het inschrijvingsnummer in het handelsregister is 55583709.

Verslaggevingsperiode

Deze rekening en verantwoording is opgesteld uitgaande van een verslaggevingsperiode van een kalenderjaar.

Toegepaste standaarden

De rekening en verantwoording is opgesteld in overeenstemming met de RJK-Richtlijn C1 'Kleine organisaties-zonder-winststreven'.

Continuïteit

Deze rekening en verantwoording is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Algemeen

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten.

Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen ervan naar de onderneming zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de exploitatierekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

De rekening en verantwoording wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de NIHS.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de rekening en verantwoording vereist dat het bestuur zich oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende

veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

De volgende waarderingsgrondslagen zijn naar het oordeel van het bestuur het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie en vereisen schattingen en veronderstellingen:

- Voorziening groot onderhoud
- Voorziening dubieuze debiteuren

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten bij de NIHS investeringen in aandelen en obligaties, vorderingen, liquide middelen, langlopende en kortlopende schulden.

Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, inclusief direct toerekenbare transactiekosten.

Na de eerste opname worden financiële instrumenten gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Indien er geen sprake is van agio of disagio en direct toerekenbare transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde. Op vorderingen wordt een noodzakelijke geachte voorziening getroffen voor risico van oninbaarheid.

Materiële vaste activa

De gebouwen en terreinen, vervoersmiddelen en inventarissen en automatisering worden gewaardeerd tegen kostprijs verminderd met cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen.

De kostprijs bestaat uit de verkrijgingsprijs- of vervaardigingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik. De kostprijs van de activa die door de onderneming in eigen beheer zijn vervaardigd, bestaat uit de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten die rechtstreeks kunnen worden toegerekend aan de vervaardiging. Verder omvat de vervaardigingsprijs een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente op schulden over het tijdsvak dat kan worden toegerekend aan de vervaardiging van de activa.

Subsidies worden in mindering gebracht op de kostprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

- Gebouwen 2,5 , 5 en 10.
- Vervoersmiddelen 20.
- Inventarissen 20.
- Automatisering 20.

Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd indien zij de gebruiksduur van het object verlengen. Ter zake van verwachte kosten van periodiek groot onderhoud wordt een voorziening gevormd. Zie hiervoor de grondslagen onder Voorzieningen.

Tot 1 januari 2014 vond de waardering van gewijde voorwerpen tegen actuele waarde plaats. Aangezien het in de bedrijfstak niet gebruikelijk is gewijde voorwerpen te waarderen, staan deze niet op de balans.

De archieven vanaf 1669 (in bewaring bij het Stadsarchief Amsterdam) zijn niet gewaardeerd wegens het ontbreken van een reële marktwaarde.

Bijzondere waardeverminderingen

Voor materiële vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te schatten voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort.

Wanneer de boekwaarde van een actief of een kasstroom genererende eenheid hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderingsverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde.

Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderingsverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief of kasstroom genererende eenheid geschat. Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderingsverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardeverminderingsverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief (of kasstroom genererende eenheid) opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderingsverlies voor het actief (of kasstroom genererende eenheid) zou zijn verantwoord.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere marktwaarde. Opbrengsten van vorderingen en overige effecten die tot de financiële vaste activa behoren, worden verantwoord in het jaar waarop deze betrekking hebben.

Bijzondere waardeverminderingen financiële activa

Een financieel actief dat niet wordt gewaardeerd tegen (1) reële waarde met waardewijzigingen in de exploitatierekening of (2) geamortiseerde kostprijs of lagere marktwaarde, wordt op iedere verslagdatum beoordeeld om te bepalen of er objectieve aanwijzingen bestaan dat het actief een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan. Een financieel actief wordt geacht onderhevig te zijn aan een bijzondere waardevermindering indien er objectieve aanwijzingen zijn dat na de eerste opname van het actief zich een gebeurtenis heeft voorgedaan die een negatief effect heeft gehad op de verwachte toekomstige kasstromen van dat actief en waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt.

Objectieve aanwijzingen dat financiële activa onderhevig zijn aan een bijzondere waardevermindering omvatten het niet nakomen van betalingsverplichtingen en achterstallige betaling door een debiteur, herstructurering van een aan de onderneming toekomend bedrag onder voorwaarden die de onderneming anders niet zou hebben overwogen, aanwijzingen dat een debiteur of emittent failliet zal gaan, en het verdwijnen van een actieve markt voor een bepaald effect.

Verliezen worden opgenomen in de exploitatierekening. Rente op het aan een bijzondere waardevermindering onderhevige actief blijft verantwoord worden via oprenting van het actief met de oorspronkelijke effectieve rente van het actief.

Bijzondere waardeverminderingsverliezen onder de (geamortiseerde) kostprijs van de beleggingen in effecten die tegen reële waarde worden gewaardeerd, met verwerking van waarde wijzigingen in het eigen vermogen, worden direct ten laste van de winst-en-verliesrekening verantwoord.

Als in een latere periode het actief, onderhevig aan een bijzondere waardevermindering, stijgt en het herstel objectief in verband kan worden gebracht met een gebeurtenis die plaatsvond na de opname

van het bijzondere waardevermindingsverlies wordt het bedrag uit hoofde van het herstel (tot maximaal de oorspronkelijke kostprijs) opgenomen in de winst-en-verliesrekening

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie en worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering. De vorderingen hebben een looptijd van korter dan 1 jaar, tenzij anders vermeld.

Effecten

Effecten worden gewaardeerd tegen reële waarde waarbij de waardeveranderingen in de exploitatierekening worden verantwoord. Effecten betreffen ook liquide middelen als onderdeel van een beleggingsrekening.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas en banktegoeden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Eigen vermogen

Van reserves is sprake indien het bestuur de zeggenschap heeft over de wijze waarop het de hem ter beschikking staande middelen wenst aan te wenden. Indien het bestuur een gedeelte van het vermogen heeft afgezonderd, is er sprake van een bestemmingsreserve. Wanneer door derden aan een deel van de middelen een specifieke besteding is gegeven, wordt dit aangemerkt als een bestemmingsfonds.

Voorzieningen

Een voorziening wordt in de balans opgenomen, wanneer er sprake is van:

- een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden; en
- waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt; en
- het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is.

Indien (een deel van) de uitgaven die noodzakelijk zijn om een voorziening af te wikkelen waarschijnlijk geheel of gedeeltelijk door een derde worden vergoed bij afwikkeling van de voorziening, wordt de vergoeding als afzonderlijk actief gepresenteerd.

Voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen.

Voor verwachte kosten inzake periodiek onderhoud van panden, installaties e.d. wordt eveneens een voorziening gevormd. De toevoegingen aan de voorziening worden bepaald op basis van het geschatte bedrag van groot onderhoud en de periode die telkens verloopt tussen de werkzaamheden van groot onderhoud, een en ander zoals blijkend uit een meerjarenonderhoudsplan. De kosten van groot onderhoud worden verwerkt ten laste van de voorziening voor zover deze is gevormd voor de beoogde kosten.

Langlopende en kortlopende schulden

De langlopende schulden en kortlopende schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Opbrengstverantwoording

Opbrengsten uit dienstenverlening worden in de exploitatierekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald. Indien het resultaat van een

bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten.

Onder netto-omzet wordt verstaan de opbrengst uit diensten onder aftrek van kortingen en bonussen. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd.

Pensioenlasten

Ten aanzien van de pensioentoezeggingen wordt de jaarlijkse premiebetaling als last verantwoord.

Amsterdamse Akademie voor Jodendom

De lasten van de Amsterdamse Akademie voor Jodendom zijn geconsolideerd opgenomen in deze rekening en verantwoording. De Nederlands-Israëlitische Hoofdsynagoge Amsterdam subsidieert alle kosten van personeel die via de Akademie werkzaamheden verrichten. De samenstelling van het bestuur van de Akademie en NIHS is gelijk.

TOELICHTING OP DE BALANS

MATERIËLE VASTE ACTIVA

1. GEBOUWEN EN TERREINEN

	2023	2022
(zie voor specificatie bijlage II)	€	€
Stand per 1 januari		
- Aanschafprijs	3.350.187	2.589.083
- Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-1.579.792	-1.465.995
Boekwaarde per 1 januari	<u>1.770.395</u>	<u>1.123.088</u>

Mutaties in de boekwaarde:

- Investering RAS-synagoge	-	537.098
- Investering Muiderberg ontvangstruimte en baarhuis	-	204.037
- Afboeking investering toekomstige bouw/verbouw JCC	-75.953	19.966
- Afschrijvingen boekjaar	-113.795	-113.795

Stand per 31 december

- Aanschafprijs	3.274.234	3.350.187
- Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-1.693.587	-1.579.790
Boekwaarde per 31 december	<u>1.580.647</u>	<u>1.770.394</u>

De verzekerde waarde van de panden bedraagt € 26.944.600

2. INVENTARISSEN EN AUTOMATISERING

	2023	2022
	€	€
Stand per 1 januari		
- Aanschafprijs	103.468	71.852
- Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-35.472	-17.715
Boekwaarde per 1 januari	<u>67.996</u>	<u>54.137</u>

Mutaties in de boekwaarde:

- Investerings	-	31.616
- Desinvesteringen	-	-
- Afschrijvingen	-15.504	-17.757
- Afschrijving desinvesteringen		

Stand per 31 december

- Aanschafprijs	103.468	103.468
- Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-50.976	-35.472
Boekwaarde per 31 december	<u>52.492</u>	<u>67.996</u>

2023	2022
€	€

De investeringen zijn als volgt nader te specificeren:

Automatisering	-	31.616
Inventaris	-	-
	-	31.616

FINANCIËLE VASTE ACTIVA

3. LENINGEN	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Joods Begraffeniswezen metaheerruimte	<u>53.546</u>	<u>53.546</u>

Aan de vereniging Het Joodse Begraffeniswezen werd bij de aankoop van het perceel Ter Kleef een renteloze lening verstrekt van € 53.546, waartegenover de Joodse Gemeente het recht verkreeg op het gebruik van een metaheerruimte in het rouwcentrum. Bij verkoop van het perceel heeft de Joodse Gemeente recht op 1/9 van de opbrengst.

VORDERINGEN OP KORTE TERMIJN**4. MAROR/SIM**

De vordering bestaat uit toegezegde bedragen en afgerekende projecten, waarvoor nog geen definitieve beschikking is ontvangen

		Jaar	2023	2022
			€	€
Instandhoudingssubsidie Ras Synagoge	SIM	2019	50.961	70.071
Instandhoudingssubsidie Muiderberg	SIM	2020	17.010	21.649
Ras Synagoge, een uitzonderlijk gebouw	Maror	2019	-	15.926
Restauratie Metaheirhuis Diemen	Maror	2019	-	-
Totaal			<u>67.971</u>	<u>107.646</u>

5. HEFFINGEN

Het verloop van de vorderingen uit hoofde van heffingen was in de afgelopen jaren:

	2023	2022	2021	2020
			€	€
Stand per 1 januari	420.652	365.335	348.438	373.152
Opleg	667.715	647.246	628.808	593.915
Ontvangsten	-573.265	-595.593	-607.058	-627.787
Mutatie vooruit ontvangen bedragen	10.460	3.664	-4.853	9.158
	<u>525.562</u>	<u>420.652</u>	<u>365.335</u>	<u>348.438</u>
Voorziening ¹	-182.135	-148.541	-123.519	-121.533
Vordering heffingen	<u>343.427</u>	<u>272.111</u>	<u>241.816</u>	<u>226.905</u>
Aantal verzonden aanslagen	<u>1.396</u>	<u>1.480</u>	<u>1.568</u>	<u>1.528</u>

¹ Bedragen ouder dan 2 jaar worden voorzien

OPENSTAAND SALDO AANSLAGEN UIT BOEKJAAR:

	2023	2022
	€	€
2018 en ouder	-	59.612
2019 (en ouder)	76.548	32.208
2020	42.445	56.720
2021	62.897	93.952
2022	117.217	178.160
2023	<u>226.455</u>	
Stand per 31 december	<u>525.562</u>	<u>420.652</u>

6. DIVERSE DEBITEUREN

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Kasjroet (slagerijen/bakkerijen)	126.585	38.374
Grafgelden en onderhoud zerken	26.253	36.320
Eredienst	16.170	13.490
Buitengewone leden	10.165	9.949
Onderwijs	3.306	4.487
Diversen	7.631	3.959
Horeca-exploitatie	9.634	2.225
	<u>199.746</u>	<u>108.804</u>
Voorziening debiteuren	<u>-74.600</u>	<u>-4.600</u>
	<u>125.146</u>	<u>104.204</u>

7. OVERIGE VORDERINGEN

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Dividendbelasting	-	19.482
Transitoria ultimo jaar	49.663	7.596
Vooruitbetaalde kosten	<u>16.503</u>	<u>442</u>
	<u>66.166</u>	<u>27.520</u>

8. EFFECTEN

Een specificatie van de portefeuille per balansdatum is opgenomen in bijlage III van dit rapport. De effecten zijn gedeponereerd bij de SAXO bank en het vermogensbeheer is opgedragen aan Balans Vermogensbeheer.

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Balanswaarde per 1 januari	11.085.050	14.863.946
Mutatie Liquide middelen	-1.066.815	2.173.638
Aankopen en stock	-	10.939.943
Lossingen en Verkopen	169.511	-14.752.059
Koersresultaat	<u>1.466.982</u>	<u>-2.140.418</u>
Balanswaarde per 31 december	<u>11.654.727</u>	<u>11.085.050</u>

9. LIQUIDE MIDDELEN

Per 31 december 2023 direct opeisbare aanwezige kas- en banksaldi.

10. EIGEN VERMOGEN

	2023	2022
	€	€
<i>Vrije reserve:</i>		
Stand 1 januari	10.537.026	13.051.302
Toevoeging/(Onttrekking) aan vrije reserves	787.130	-2.514.276
Stand 31 december	11.324.156	10.537.026
<i>Bestemmingsreserve Gewijde Voorwerpen¹</i>		
Stand 1 januari	2.287	2.287
Ontvangsten/bestedingen	-	-
Stand 31 december	2.287	2.287
<i>Bestemmingsreserve Flora Roeper Stichting²</i>		
Stand 1 januari	128.393	128.393
Ontvangsten/bestedingen	-	-
Stand 31 december	128.393	128.393
<i>Bestemmingsreserve restauratie/achterstalig onderhoud³</i>		
Stand 1 januari	-	109.350
Ontvangsten	-	-
Bestedingen	-	-109.350
Stand 31 december	-	-
<i>Bestemmingsreserve Joods Cultureel Centrum Amstelveen⁴</i>		
Stand 1 januari	326.291	396.873
Vrijval afschrijvingen	-70.582	-70.582
Stand 31 december	255.709	326.291
<i>Bestemmingsfonds SIM⁵</i>		
Stand 1 januari	91.720	115.469
Bestedingen	-23.749	-23.749
Stand 31 december	67.971	91.720
<i>Bestemmingsfonds Grafonderhoud eeuwigdurend rech⁶</i>		
Stand 1 januari	1.304.290	1.330.974
Bestedingen	-26.904	-26.684
Stand 31 december	1.277.386	1.304.290
<i>Bestemmingsfonds Baar-Salfeld⁷</i>		
Stand 1 januari	88.120	88.120
Ontvangsten	-	-
Bestedingen	-	-
Stand 31 december	88.120	88.120
<i>Bestemmingsfonds Sjoelgemeenschappen⁸</i>		
Stand 1 januari	147.488	358.314
Bestedingen	-147.488	-210.826
Stand 31 december	-	147.488
Totaal	13.144.022	12.625.615

¹ Verkoop van oude (pasoel) Torarollen en voorhangen heeft plaatsvonden. Het rabbinaat heeft aangegeven dat het bedrag besteed moet worden voor reservering van een nieuwe Torarol of eventueel voor hoogst noodzakelijk reparaties aan andere gewijde voorwerpen.

² Wegens gebrek aan en afwezigheid van gerechtigden volgens de oorspronkelijke doelstelling (weesmeisjes) is het vermogen van de Flora Roeper Stichting toegevoegd als bestemmingreserve aan vermogen van de Ned. Israelitische Hoofd Synagoge en is de Stichting opgeheven. Bestedingen worden bepaald door het bestuur en zullen getoetst worden aan cq. Of het in lijn ligt met de oorspronkelijke doelstelling te weten huwelijksgiften voor weesmeisjes. In 2024 zal dit worden overgedragen naar de Stichting Joods Jongeren Steunfonds.

³ In 2022 heeft er een onttrekking plaatsgevonden van € 109.350 ten behoeve van restauratie Metaheerhuis en Ontvangstgebouw Muiderberg.

⁴ Deze bestemmingsreserve is gevormd en bestemd om de jaarlijkse afschrijvingen van het Joods Cultureel Centrum Amstelveen te egaliseren uit de exploitatie kosten.

⁵ SIM betreft toekenningen voor aangevraagde en toegekende projecten waarvan de bedragen nog niet zijn vrijgevallen zoals gespecificeerd voor aangevraagde en toegekende projecten.

Bestemmingsfonds Maror/SIM			Jaar	Saldo per 01/01/2023	Inkomsten	Bestedingen	Saldo per 31/12/2023
				€	€	€	€
Instandhoudingssubsidie RAS Synagoge	SIM	2019		70.071	-	-19.110	50.961
Instandhoudingssubsidie Muiderberg	SIM	2020		21.649	-	-4.639	17.010
Totaal				91.720	-	-23.749	67.971

⁶ Voor eeuwigdurend recht op onderhoud van een grafsteen (zover daarvoor vatbaar) bestaat geen termijn waarover geamortiseerd dient te worden. Jaarlijks zullen de kosten die gemaakt zijn voor de graven met eeuwigdurend onderhoud in mindering van het bestemmingsfonds worden gebracht.

⁷ In de bepalingen van deze nalatenschap is overeengekomen dat als bloot-eigenaren gerechtigd zijn de Vereniging Het Nederlands Kanker Instituut voor ¼ gedeelte en de NIHS voor ¾ gedeelte. De nalatenschap is geboekt op een bestemmingsfonds. Er zal verder worden onderzocht aan wie de gelden toevallen op basis van de in het testament van 1941 genoemde gerechtigden.

⁸ In het kader van de garanties die zijn gegeven bij de invoering van NIHS 2.0 aan de bestaande oorspronkelijke NIHS synagogen, om tot en met 2023 garant te staan voor alle gebouwkosten, zijn de te verwachten kosten afgezonderd van het vrije vermogen in dit bestemmingsfonds. Jaarlijks worden de sjoelgebonden kosten ten laste van dit bestemmingsfonds gebracht. In 2023 is het restant van dit bestemmingsfonds onttrokken.

11. GROOT ONDERHOUD

	Stand 01-01-2023	Dotatie	Uitgaven/ vrijval	Stand 31-12-2023
	€	€	€	€
Eredienst (Synagogen)				
Rav Aron Schuster*	-	54.812	54.812	-
Lekstraat	18.934	-	-	18.934
Amstelveen	107.860	14.000	-	121.860
	126.794	68.812	54.812	140.794
Begraafplaatsen				
Muiderberg	-	16.000	14.906	1.094
Diemen	13.863	20.000	13.116	20.747
Zeeburg/Overveen	-	2.000	2.000	-
	13.863	38.000	30.022	21.841
	140.657	106.812	84.834	162.635

- Voor het Joods Cultureel Centrum aan de Van der Boechhorststraat is geen onderhoudsvoorziening gevormd. In mei 2024 is het JCC gebouw verkocht.
- De Lekstraat betreft een huurperceel waar alleen voor de binnenruimte een onderhoudsbedrag is voorzien voor schilderwerk in de toekomst.
- De onderhoudsvoorziening RAS is besteed als onderdeel van de restauratiewerkzaamheden. De RAS sjoelgemeenschap heeft twee kwartalen van hun sjoelbijdrage bijgedragen aan de verbouwkosten van de voormalige Mikwe-ruimte in de RAS. Dit is verwerkt en toegekend aan de dotatie aan de voorziening groot onderhoud.
- De onderhoudsvoorzieningen Muiderberg is besteed als onderdeel van de restauratiewerkzaamheden.

De voorziening groot onderhoud dient tot egalisatie van kosten.

12. GRAFONDERHOUD BEPERKT RECHT

	2023	2022
	€	€
Beginstand	238.293	239.598
Nieuwe verplichtingen	12.150	4.230
	250.443	243.828
Vrijval 1/50 deel	-5.778	-5.535
	244.665	238.293

Het totaal aantal graven eeuwigdurend recht en graven beperkt recht dat thans aldus in onderhoud is, bedraagt 2.143 Met ingang van 1999 zitten in de telling ook de graven, die kosteloos worden onderhouden door de Joodse Gemeente (matsewot geplaatst door Het Joodse Begraffeniswezen op graven van personen van wie er ten gevolge van de Tweede Wereldoorlog geen nabestaanden meer zijn). Sinds 2011 wordt de onderhoudstermijn beperkt tot 50 jaar. Voor een eenmalige betaling van 45 keer het jaarbedrag wordt het graf 50 jaar onderhouden, waarna wederom voor 50 jaar een onderhoudsrecht gekocht kan worden. Een bedrag van circa € 216K heeft een looptijd langer dan 5 jaar.

13. LENING NATIONAAL RESTAURATIEFONDS

Per 1 november 1998 is een bedrag ad € 423.435 via Stichting Nationaal Restauratiefonds gestort. De lening wordt via een 30-jarige annuïteit afgelost; de rente is voor de gehele looptijd vastgesteld op 2,1%. Per 31 december 2023 bedroeg de restschuld voor de periode 2025 tm 2028 € 69.917. In de jaarrekening wordt de aflossingsverplichting 2024 verantwoord onder kortlopende schulden en is al in mindering gebracht op de restschuld per 31-12-2023

Het aflossingsbedrag voor het komende jaar wordt onder de kortlopende schulden verantwoord. De aflossingsverplichting voor de jaren daarna zijn:

2025 € 17.700

2026 € 18.070

2027 € 18.450

2028 € 15.697

14. HYPOTHEEK O/G

In de financiële overeenkomst tussen NIHS en het NIK die op 23 december 1986 werd gesloten, is bepaald dat het NIK voor onbepaalde tijd een lening van € 226.890 verstrekt. De NIHS is over dit bedrag geen rente verschuldigd. In de nadien gesloten overeenkomst ingaande 1 januari 2022 (de financiële overeenkomsten hebben telkens een looptijd van vijf jaar) is deze clause overgenomen.

Bij verkoop van het gebouw Van der Boechorststraat 26 dan wel in geval van een verzekeringsuitkering als gevolg van het ten dele of geheel tenietgaan van het gebouw zal de verdeling van de meeropbrengst tussen NIHS Amsterdam en NIK als volgt worden bepaald: Als meeropbrengst wordt verstaan de verkoopsom c.q. uitkering minus de oorspronkelijke aanschafprijs en de oorspronkelijke verbouwingskosten van NIK en NIHS Amsterdam gezamenlijk zijnde € 890.415.

Het NIK zal van de meeropbrengst ontvangen een percentage van 25%, welk percentage is berekend door de verstrekte hypotheek van het NIK te delen op de totale aanschaffingsprijs en de oorspronkelijke verbouwingskosten. Tezamen met de uitbetaling van het aandeel in de meeropbrengst zal de door het NIK verstrekte hypotheek op het gebouw worden afgelost.

Als zekerheid is hypotheek op het onroerend goed afgegeven.

De gehele lening heeft een looptijd langer dan 5 jaar.

In mei 2024 is het gebouw Van der Boechorststraat 26 verkocht en is de lening aan het NIK terugbetaald.

15. OVERIGE SCHULDEN	2023	2022
	€	€
Vooruit ontvangen Kerkelijke Bijdrage	114.455	103.995
Nog te betalen kosten	13.334	37.093
Te betalen vakantiegeld	30.681	29.507
Belastingen, loonheffing december	19.604	20.399
Te betalen verlofuren	30.000	49.139
Transitoria einde jaar ¹	53.578	1.795
Aflossingsverplichting Nat. Restauratie Fonds	17.335	16.979
Netto Lonen	603	
Pensioen	-9.133	
Vooruit ontvangen opbrengsten	7.114	10.883
	<u>277.571</u>	<u>269.790</u>

¹ SPECIFICATIE TRANSITORIA EINDE JAAR	2023	2022
	€	€
Overige	51.783	-
Waarborgsom parkeerkaarten	1.795	1.795
Totaal	<u>53.578</u>	<u>1.795</u>

NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE VERPLICHTINGEN EN GESTELDE ZEKERHEDEN

<u>Verplichtingen voor 1 jaar</u>	€
Huurkosten panden	31.666
Totaal jaarlijkse last	<u>31.666</u>

Geen van deze verplichtingen hebben een looptijd van meer dan 5 jaar.

De getaxeerde waarde van de gewijde voorwerpen in bezit van de NIHS Amsterdam en deels in bruikleen afgestaan aan het Joods Historisch Museum (JHM) bedraagt € 3.805.000. Dit is voor het laatst getaxeerd in 2013. Opnieuw laten taxeren gebeurt alleen op initiatief en kosten van de NIHS.

AAN DE NIHS GERELATEERDE ORGANISATIES EN STICHTINGEN WAARVAN HET BESTUUR DE BESTUURSLEDEN OF EEN DEEL DAARVAN AANWIJST:

NIISA

Oppenheim-Fischelfonds (ontbonden m.i.v. 6 september 2023, einde liquidatie 11 december 2023)

Dames Stichting Cientje van Aalst (ontbonden m.i.v. 13 september 2023, einde liquidatie 20 december 2023)

Stichting Joods Jongeren Steunfonds (opgericht 25 juli 2023)

Stichting Mitswatenoe

Andries van Dam

Amsterdamse Akademie voor Jodendom

OVERIGE VERMELDINGEN.

De volgende sjoelgemeenschappen zijn aangesloten bij de NIHS (zelfstandige onderdelen van het kerkgenootschap):

AMOS

Amstelland

Sjoel Amstelveen

Beth Shalom

Gerard Doustraat

Sjoel JCC (Buitenveldert)

Kehal Chassidiem

Lekstraat

Rav Aron Schuster (Jacob Obrecht)

Sjoel West

De sjoelgemeenschappen hebben elk hun eigen balans en exploitatierekening waarvoor zij zelfstandig verantwoordelijk zijn.

Gebeurtenissen na balansdatum

In mei 2024 is het JCC gebouw verkocht. Daarnaast is in maart 2024 Slagerij Marcus failliet verklaard waar de NIHS een van de schuldeisers is. Hiervoor is in 2023 een voorziening gevormd.

16. EXPLOITATIEREKENING (FUNCTIONEEL) OVER HET JAAR 2023/5783-5784

De baten en lasten per kostenplaats kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Bijdrage per kostenplaats

	Inkomsten	Uitgaven	Dekking 2023	Begroot 2023	Verschil
	€	€	€	€	€
Secretariaat					
Begraafeniswezen	123.826	302.589	-178.763	-135.794	-42.969
Facility Management, secretariaat	-	173.746	-173.746	-219.423	45.677
Exploitatie Van der Boechorststraat	68.502	386.868	-318.366	-177.309	-141.057
	192.328	863.203	-670.875	-532.526	-138.349
Identiteit					
Rabbinaat	10.783	136.560	-125.778	-140.705	14.927
Eredienst en mikwe	49.239	510.797	-461.558	-486.099	24.541
Onderwijs	12.701	36.050	-23.349	-19.783	-3.566
	72.723	683.407	-610.684	-646.587	35.903
Communicatie en Ledencontact					
Ledenservice	66.073	73.910	-7.837	-58.378	50.541
Promotie	50	15.839	-15.789	-42.700	26.911
	66.123	89.749	-23.626	-101.078	77.452
Financiën					
Kerkelijke Bijdrage	654.279	-	654.279	690.000	-35.721
Administratie	-	169.839	-169.839	-128.312	-41.527
Horeca	37.552	2.690	34.862	33.200	1.662
Diversen	2.132	55.644	-53.512	-66.500	12.988
	693.963	228.173	465.790	528.388	-62.598
Kasjroetvoorzieningen	193.882	302.908	-109.027	-99.355	-9.671
Sjoelgemeenschappen	-	131.364	-131.364	-139.800	19.248
Resultaat normale bedrijf	1.219.019	2.298.804	-1.079.785	-990.958	-88.827
Opbrengsten FVA (excl. Koersresultaat)	186.144	5.735	180.409	215.950	-35.541
Resultaat excl. Bijzondere kosten en opbrengsten	1.405.163	2.304.539	-899.376	-775.008	-124.368
<u>Bijzondere bedrijfsprocessen</u>					
Afboeking investering toek. Bouw/verbouw JCC	-	75.953	-75.953	-	-75.953
NIK	26.240	-	26.240	-	26.240
Subsidies	513	-	513	-	513
Koersresultaat	1.466.982	-	1.466.982	200.000	1.466.982
RESULTAAT	2.898.898	2.380.492	518.407	-575.008	1.093.414

TOELICHTING OP DE FUNCTIONELE EXPLOITATIEREKENING.

De afwijkingen van de dekking/resultaat per kostenplaats ten opzichte van de begroting zijn op hoofdlijnen als volgt te verklaren:

Begrafeniswezen: Hogere onderhoudskosten voor de dienstwoning in Diemen. Daarnaast lagere opbrengsten inkoopsommen van lewajot van niet leden.

Facility Management, secretariaat: Lagere kosten doordat vacature op secretariaat niet is vervuld.

Exploitatie Van der Boechorststraat: Meer reparatie en onderhoudswerkzaamheden door lekkages en preventief onderhoud om verdere lekkage te voorkomen en door schade pui bij ingang. Daarnaast waren de energiekosten veel hoger dan begroot als gevolg van sterkere stijging tarieven dan begroot.

Rabbinaat: Lagere kosten voor Beth Din en daarnaast heeft er een andere invulling van het rabbinaatssecretariaat plaatsgevonden.

Eredienst en mikwe: Lagere afschrijvingskosten i.v.m. lager afschrijvingspercentage versus begroting voor renovatie synagoge RAS en renovatie voormalige dienstwoning Heinzestraat.

Onderwijs: Lagere inkomsten door minder leerlingen worden grotendeels gecompenseerd door lagere personeelskosten door minder groepen.

Ledenservice: Voornaamste oorzaak betreft lagere uitgaven / lagere kosten activiteiten.

Activiteit	Kosten in €
Jom Ha'atmaoet	€ 26.314,00
Activiteiten 20-ers	€ 9.304,00
Eroev Ride	€ 1.900,00
Claims Conference	€ 1.617,00
Rosj Hasjana	€ 1.569,00
Diverse activiteiten	€ 978,00
Tikwatenoe	€ 957,00
Chanoeka	€ 700,00
Outreach	€ 522,00
Lezingen	€ 205,00
Vrijdagavond	€ -49,00
Soekot	€ -50,00
Shabbos Project	€ -169,00
Sjabbat Bazaar	€ -1.098,00
Pesach	€ -1.334,00
	€ 41.366,00
Begroot	€ 75.000,00
Onderschrijding	€ 33.634,00

Promotie: Geen vernieuwing website. Huidige website is geen open-source systeem en daardoor zijn aanpassingen aan de site lastig realiseerbaar. De website is in 2024 vernieuwd en in mei 2024 is de nieuwe website "live" gegaan. Daarnaast ook geen externe inhuur voor content creation en posten op social media. Dit is in 2023 intern binnen de organisatie opgepakt.

Kerkelijke Bijdrage:

	2023	2022	2021	2020
	€	€	€	€
Totaal van de borderellen	794.255	778.898	771.105	752.784
Creditnota's	-	-	-10.157	-17.724
Betalingskorting	-89.280	-91.920	-94.200	-100.500
Korting sjoelleden	-	-	-	720
Bijdrage beveiliging	-37.260	-40.212	-40.664	-41.364
Bijdrage koepelleden	-	480	720	-
Per saldo opleg ¹	667.715	647.246	626.804	593.916
Mutatie voorziening dubieuze debiteuren	-33.594	-25.022	-1.986	-1.317
Inkomsten Kerkelijke Bijdrage leden	634.121	622.224	624.818	592.599
Inkomsten van honoraire leden	20.158	18.236	17.204	15.553
	<u>654.279</u>	<u>640.460</u>	<u>642.022</u>	<u>608.152</u>

¹ De opleg is als volgt te specificeren naar boekjaar:

	2023	2022	2021	2020
			€	€
t/m 2014	-625	-235	-2.689	-5.020
2015	-625	-240	-259	-1.253
2016	-	-836	-1.393	-3.351
2017	-	-1.512	-1.008	-4.275
2018	-	-2.306	-1.689	-7.278
2019	-1.170	-1.959	-1.461	-9.104
2020	-480	-4.945	-5.590	765.381
2021	-2.552	-6.315	777.741	-
2022	-6.840	797.726	-	-
2023	806.547			
	<u>794.255</u>	<u>779.378</u>	<u>763.652</u>	<u>735.080</u>
Opslagen en beveiligingskosten	-126.540	-132.132	-136.848	-141.144
	<u>667.715</u>	<u>647.246</u>	<u>626.804</u>	<u>593.916</u>
Aantal leden einde jaar	2.108	2.101	2.110	2.086
Aantal financiële eenheden gedurende het jaar	1.147	1.117	1.129	1.149
Gemiddelde opleg per financiële eenheid	€ 582	€ 580	€ 555	€ 517

Administratie: De oorspronkelijke keuze om te werken met een externe administrateur bleek niet aan de verwachtingen te voldoen. Dit is tijdelijk opgelost door de voorgaande manager financiën als externe opnieuw aan te trekken. Daarnaast is ook de administrateur van het NIK tijdelijk ingehuurd.

Horeca: Vanaf opening van de International school vlakbij JCC wordt er onderdak geboden aan de bijles-organisatie die verbonden is aan deze school. Van maandag tot donderdagmiddag huren zij accommodatie.

Diversen: Nadere analyse en afboeking vakantiedagen zorgde voor een daling in de voorziening.

Kasjroetvoorzieningen: Hogere kosten als gevolg van het opnemen van een voorziening i.v.m. faillissement van Marcus worden grotendeels gecompenseerd door hogere inkomsten, door hogere ontvangen bijdrage van NIK, meer ontvangen retributie op gevogelte en meer gefactureerde hechsjeriem dan begroot.

Sjoelgemeenschappen: lagere bijdrage aan sjoelgemeenschappen omdat het werkelijk vermogen per 1 januari 2023 iets lager was dan het vermogen waar in begroting mee was gerekend.

Opbrengsten financiële activa (excl. koersresultaat): lagere dividendinkomsten dan begroot omdat bij de overgang naar Balansvermogensbeheer is gekozen om het vermogen te beleggen in ETF's/beleggingsfondsen waarbij dividend veel lager uitkomt gezien dit geherinvesteerd wordt en daarmee toonbaar is als onderdeel van koersresultaat.

TOELICHTING OP DE CATEGORALE EXPLOITATIEREKENING.

17. PERSONELE KOSTEN

	Werkelijk 2023	Begroting 2023	Vershil	Werkelijk 2022
	€	€	€	€
Lonen incl. vakantiegeld	548.087	626.560	-78.473	661.126
Assistentie extern	112.430	153.700	-41.270	100.159
Sociale lasten	100.862	98.698	2.164	98.092
Pensioenlasten	64.310	90.650	-26.340	57.861
Bijkomende personeelskosten	21.281	20.850	431	33.210
Vervoerkosten	37.022	24.000	13.022	48.176
	<u>883.992</u>	<u>1.014.458</u>	<u>-130.466</u>	<u>998.624</u>

Aantal fulltime equivalenten (FTE's)

	Werkelijk 2023	Werkelijk 2022
Begraffeniswezen	1,1	1,0
Financiën	0,5	1,5
Exploitatie Horeca/Van der Boechorststraat	0,9	0,8
Management, secretariaat	2,2	2,2
Eredienst en mikwe	0,7	0,9
Rabbinaat	1,4	1,4
Ledenservice	0,5	0,5
Onderwijs	0,4	0,5
Kasjroetvoorzieningen	<u>1,9</u>	<u>2,5</u>
	9,6	11,3
Gemiddeld jaarloon	€ 56.846	€ 58.507
Gem. maandloon incl. vakantiegeld	€ 4.386	€ 4.514

Bestuursleden ontvangen geen honorering voor hun werkzaamheden.

De afwijkingen ten opzichte van de begroting 2023 zijn op hoofdpunten als volgt te verklaren:

- De NIHS volgt ten dele de salarisschalen van de Protestantse Kerk Nederland. De cao-afspraken die zijn gemaakt komen erop neer dat op 1 april 2023 de salarisbedragen zijn verhoogd met 3%. Medewerkers die op 1 april 2023 in dienst waren ontvingen daarnaast een eenmalige uitkering van € 450 bruto naar rato van de werktijd op 1 april 2023.
- Lagere loonkosten door het niet invullen van vacatures op secretariaat en rabbinaatssecretariaat.
- Lagere kosten assistentie extern door het niet kunnen opvullen van de functie assistent-beheerder op de begraafplaats die jarenlang door een zzp'er was ingevuld.
- Pensioenpremie te hoog begroot (te weinig rekening gehouden met franchise).
- Vervoerskosten waren hoger a.g.v. het slachten van grootvee in Italië.

18. ORGANISATIEKOSTEN

	Werkelijk 2023	Begroting 2023	Vershil	Werkelijk 2022
	€	€	€	€
Algemene organisatiekosten	156.668	102.770	53.898	122.113
Kerkelijke belasting NIK	15.758	16.000	-242	15.825
Raad van Toezicht	175	500	-325	250
Juridische kosten	13.341	10.000	3.341	14.377
Communicatie en IT-vernieuwing	-	-	-	1.963
Automatiseringskosten	71.634	46.800	24.834	55.090
	<u>257.576</u>	<u>176.070</u>	<u>81.506</u>	<u>209.618</u>

De afwijkingen ten opzichte van de begroting 2023 zijn op hoofdpunten als volgt te verklaren:

- Hogere algemene organisatiekosten als gevolg van het netto effect van:
 - o Er is een voorlopige voorziening opgenomen van € 70.000,- i.v.m. het faillissement van Slagerij Marcus in 2024.
 - o Lagere algemene kantoorkosten: de overgang naar meer digitale communicatie binnen de organisatie zorgt voor een grote kostenverlaging op gebied van drukkosten, frankeermachines, advertenties etc. Ook zijn er minder kleine aanschaffen gedaan op kantoor in verband met het vooruitzicht het JCC gebouw te gaan verkopen.
- Hogere automatiseringskosten: voornamelijk als gevolg van het feit dat er meer (support)vragen zijn ingediend bij onze externe partners.

19. SPECIFIEKE KOSTEN

	Werkelijk 2023	Begroting 2023	Vershil	Werkelijk 2022
	€	€	€	€
Algemeen	91.354	75.750	15.605	81.902
Publiciteit	5.982	20.900	-14.918	3.230
Tikwatenoe	-	-	-	-
Beveiliging	24.740	20.200	4.540	19.379
Horeca	241	-	241	1.160
	<u>122.317</u>	<u>116.850</u>	<u>5.468</u>	<u>105.671</u>

De voornaamste afwijkingen ten opzichte van de begroting 2023 zijn:

- Hogere algemene kosten voornamelijk als gevolg van hogere maaikosten voor Muiderberg en Diemen alsmede hogere kosten voor beheer van de Eroev.
- Lagere kosten publiciteit door geen externe inhuur voor content creation en posten op social media. Dit is in 2023 intern binnen de organisatie opgepakt.
- Hogere beveiligingskosten ten gevolge van de actualiteiten sinds 7 oktober 2023.

Horeca:

Onderstaand overzicht geeft het verloop weer van de exploitatie gedurende de afgelopen vijf jaren:

	2023	2022	2021	2020	2019
	€	€	€	€	€
Buffetontvangsten en					
Huren	37.552	32.774	15.597	16.529	8.202
Inkoop/huur goederen	-250	-	-	-	1.342
Brutomarge	37.802	32.774	15.597	16.529	6.860
Kosten	2.940	3.525	130	64	3.696
Netto marge	<u>34.862</u>	<u>29.249</u>	<u>15.467</u>	<u>16.465</u>	<u>3.164</u>
Marge in % van de omzet	93	89	99	99	39

20. HUISVESTINGSKOSTEN

	Werkelijk 2023	Begroting 2023	Vershil	Werkelijk 2022
	€	€	€	€
Lasten gebouwen 1)	382.933	413.183	-30.247	336.973
Energie	447.590	311.380	136.210	146.571
Huur	31.666	31.400	266	27.354
	<u>862.189</u>	<u>755.960</u>	<u>106.229</u>	<u>510.898</u>

- 1) In de uitgaven zit een afschrijvingsbedrag van € 70.582 opgenomen van het JCCA, dat ten laste komt van de bestemmingsreserve aankoop/bouw Joods Cultureel Centrum Amstelveen alsmede de kosten die doorbelast worden aan de bestemmingsreserve sjoelgemeenschappen. De afschrijvingskosten gebouwen zijn lager uitgevallen dan oorspronkelijk begroot i.v.m. lager afschrijvingspercentage versus begroting voor renovatie synagoge RAS en renovatie voormalige dienstwoning Heinzestraat.

Energiekosten

- Hogere energiekosten voornamelijk als gevolg van sterke stijging energiekosten Muiderberg en algemeen veel hogere kosten van energieinkoop dan begroot als gevolg van sterkere stijging tarieven dan begroot.

21. BELEGGINGEN

	Werkelijk 2023	Begroting 2023	Vershil	Werkelijk 2022
	€	€	€	€
<u>Uitgaven</u>				
Kosten beleggingen/rente Nat.	5.735	8.600	-2.865	42.328
Restauratiefonds/Provisie rentmeester				
	<u>5.735</u>	<u>8.600</u>	<u>-2.865</u>	<u>42.328</u>

Inkomsten

Pacht	17.191	16.800	391	17.714
Effecten	155.010	207.750	-52.740	236.195
Bankrente	13.856	-	13.856	-
	<u>186.144</u>	<u>224.550</u>	<u>-38.493</u>	<u>253.909</u>
Saldo	<u>180.409</u>	<u>215.950</u>	<u>-35.541</u>	<u>211.581</u>

Dividend op effecten is lager dan begroot voornamelijk als gevolg van het feit dat het vermogen sinds overgang naar Balansvermogensbeheer wordt belegd in ETFs/beleggingsfondsen. Rendement van de beleggingsportfolio wordt derhalve meer gerealiseerd via koersresultaat dan via dividend.

22. UITSPLITSING
KOERSRESULTAAT

Ongerealiseerd	1.466.982	200.000	1.266.982	-2.866.668
Gerealiseerd	-	-	-	726.250
	<u>1.466.982</u>	<u>200.000</u>	<u>1.266.982</u>	<u>-2.140.418</u>

BESTEDING NIISA SUBSIDIE

	Werkelijk 2023	Begroting 2023	Vershil	Werkelijk 2022
	€	€	€	€
Personeel	32.278	48.078	-15.800	31.792
Activiteiten	41.366	75.000	-33.634	77.566
Overige	265	1.500	-1.235	451
Uitgaven sociaal pastoraal werk	73.910	124.578	-50.668	109.809
Subsidie NIISA	-63.000	-63.000	-	-63.000
Tikwatenoe	-	-	-	-
Overige bijdragen en subsidies	-3.073	-3.200	127	-941
Bijdrage NIHS	7.837	58.378	-50.541	45.868

Amsterdam, 16 september 2023 /13 Elloel 5784

Sidney Bialystock,
Voorzitter

Jehoeda Schächter,
Penningmeester

OVERIGE GEGEVENS:

- De controleverklaring is uitgebracht door VANTHUL en bevindt zich aan het einde van de jaarrekening.
- Het resultaat is als volgt toegerekend:

	Werkelijk 2023	Begroot 2023	Werkelijk 2022
	€	€	€
Toevoeging/(onttrekking) aan vrije reserves	787.130		-2.514.276
Toevoeging/(onttrekking) aan bestemmingsreserve restaurant/achterstallig onderhoud			-109.350
Onttrekking aan bestemmingsreserve JCC Amstelveen	-70.582		-70.582
Toevoeging/(onttrekking) aan bestemmingsfonds Maror/SIM	-23.749		-23.749
Toevoeging/onttrekking aan bestemmingsfonds Erfpachttgoeden	-		-
Onttrekking aan bestemmingsfonds Grafonderhoud eeuwigdurend recht	-26.904		-26.684
Onttrekking aan bestemmingsfonds Sjoelgemeenschappen	-147.488		-210.826
	<u>518.407</u>		<u>-2.955.467</u>

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Herenweg 104A, 3648 CM Wilnis
0297 23 17 17
info@vanthul.nl
www.vanthul.nl

Aan: Het bestuur en de Raad van Toezicht van de Nederlands-Israëlitische
Hoofdsynagoge Amsterdam
Datum: 16 september 2024
Onderwerp: Controle verklaring van de onafhankelijke accountant

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Nederlands-Israëlitische Hoofd Synagoge Amsterdam te Amsterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Nederlands-Israëlitische Hoofd Synagoge Amsterdam op 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn RJK-C1 Kleine organisaties zonder winststreven.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2023;
2. de exploitatierekening over 2023; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Nederlands-Israëlitische Hoofd Synagoge Amsterdam zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag in overeenstemming met RJK-C1.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn RJK-C1 Kleine organisaties zonder winststreven. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de entiteit te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de entiteit haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de entiteit.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden

- hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
 - het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
 - het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
 - het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wilnis, 16 september 2024
VANTHUL adviseurs – fiscalisten - accountants

Was getekend, J.G. van 't Hul
Accountant-Administratieconsulent

BIJLAGEN

BIJLAGE I

SAMENSTELLING BESTUUR

Het bestuur was per **31 december 2023** als volgt samengesteld:

Sidney Bialystock	Voorzitter
Micha Moses	Vicevoorzitter
Jehoeda C. Schächter	Penningmeester
Naomi Elzas	Lid
Jigal Markuszower	2 ^e Penningmeester

BIJLAGE II

SPECIFICATIE GEBOUWEN EN TERREINEN

		<u>2023</u>	<u>2022</u>
		€	€
<i>Gebouwen Eredienst</i>			
Amsterdam	Heinzestraat 1-3 soeka	8.800	13.200
Amstelveen	Max Havelaarlaan 435	663.342	733.924
Amsterdam	Heinzestraat 1-3	483.389	510.244
<i>Gebouwen/terreinen Begraafplaatsen</i>			
Diemen	Ouddiemerlaan 146	1	1
Muiderberg	Googweg 6	1	1
Muiderberg	Weiland voor uitbreiding	1	1
Muiderberg	Kapschuur+ontvangstruimte+metaheerruimte	195.545	206.643
Overveen	Begraafplaats en duingrond	1	1
Zeeburg	Begraafplaats	1	1
<i>Beleggingsobjecten</i>			
Muiderberg	Wei- en bouwland	1815	1.815
<i>Overige</i>			
Amsterdam	Van der Boechorststraat 26	226.890	226.890
Amsterdam	Werkruimte sjocheet	860	1.720
Amsterdam	JCC Nieuwbouw/verbouw	0	75.952
Amsterdam	Van der Boechorststraat 26, Kelim-mikwe	1	1
		<u>1.580.647</u>	<u>1.770.394</u>

BIJLAGE III

SPECIFICATIE EFFECTEN PER 31 DECEMBER

	2023		2022	
	€	%	€	%
Aandelen	8.002.784	69	6.601.420	60
Obligaties	2.365.893	20	2.300.275	21
Liquide middelen	1.286.050	11	2.183.355	19
Beurswaarde beleggingen	<u>11.654.727</u>	<u>100</u>	<u>11.085.050</u>	<u>100</u>

OBLIGATIE FONDSEN

Fondsnaam	Nominaal 31-12-2023	Beurskoers 31-12-2023	Beurswaarde 31-12-2023
Ishares Eur Corp Bond 0-3yr ESG UCITS ETF	239.300	4,9153	1.176.231
Ishares Eur Corp Bond ex-Finan 1-5 yr UCITS ETF	11.270	105.56	1.189.661
Totale beurswaarde per 31 december 2023		€	<u>2.365.892</u>

AANDELEN, AANDELENBELEGGINGSFONDSEN EN GELDMARKTFONDSEN

Aantal	Fondsnaam	Beurskoers 31-12-2023	€ Beurswaarde 31-12-2023
239.400	Ishares MSCI Europe ESG screened UCITS ETF	6.72300	1.609.486
75.605	Ishares MSCI Japan ESG screened UCITS ETF	5.12300	387.324
694.030	Ishares MSCI USA ESG screened UCITS ETF	8.13300	5.644.546
5.330	Ishares MCSI Pacific Socialy respon. UCITS ETF	67.8100	361.427
	Totale beurswaarde per 31 december 2023	€	<u>8.002.784</u>

BIJLAGE IV :
AMSTERDAMSE AKADEMIE VOOR JODENDOM

BALANS PER 31 DECEMBER

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd.
De samenstelling van het bestuur van de stichting Amsterdamse Akademie voor Jodendom is gelijk aan die van de Nederlands-Israëlitische Hoofdsynagoge Amsterdam.

ACTIEF	2023	2022
	€	€
VASTE ACTIVA		
ACTIVA	0	0
TOTAAL	<u>0</u>	<u>0</u>
PASSIEF		
KAPITAAL	0	0
TOTAAL	<u>0</u>	<u>0</u>

STAAT VAN BATEN EN LASTEN

BATEN	2023	2022
		€
Overgebracht van NIHS	39.029	58.128
	<u>39.029</u>	<u>58.128</u>
LASTEN		
Salariskosten	33.316	49.565
Sociale lasten	5.713	8.563
	<u>39.029</u>	<u>58.128</u>
De bijdrage NIHS is als volgt onderverdeeld:		
Begrafeniswezen	14.732	19.028
Eredienst	11.678	13.601
Administratie	-	12.357
Van der Boechorststraat	6.800	7.080
Rabbinaat	5.819	6.062
	<u>39.029</u>	<u>58.128</u>